

ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Oblastní inspektorát Ostrava
Valchafská 15, 702 00 Ostrava
tel.: 595 134 111, fax: 596 115 525
IČ: 41 69 32 05, e-mail: public@ov.cizp.cz, www.cizp.cz

Spisová značka: 0602099

Čj.: ČIŽP/49/OOV/SR01/0602099.008/08/VDG

V Ostravě dne: 24.9.2008

Česká inspekce

Rozhodnutí

Česká inspekce životního prostředí, jako příslušný orgán podle ust. § 104 odst. 1 a ust. § 112 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen vodní zákon) v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen správní řád)

u k l á d á s u b j e k t u:

Název: BENZINA, s.r.o.
Sídlo: Dělnická 12, 170 04 Praha 7
IČO: 601 93 328 (dále též nabyvatel)

podle ust. § 112 odst. 1 písm. b) vodního zákona následující

o p a t ř e n í k n á p r a v ě

1. Provést před započítím sanačních prací v oblasti obytné zóny předsanační doprůzkum za účelem upřesnění aktuálního rozsahu kontaminačního mraku znečištění v oblasti obytné zóny a ověření možné existence primárního ohniska znečištění pod nadzemními nádržemi v areálu DS PHM. Předsanační doprůzkum bude vyhodnocen formou závěrečné zprávy. *28.1.2010 - SOD*

Lhůta: Do 12 měsíců od podepsání smlouvy s dodavatelem sanačních prací.

2. Pro uskutečnění sanace bude před jejím zahájením zpracován a předložen ke schválení prováděcí projekt, který bude kromě jiného obsahovat:
 - způsob a postup jednotlivých sanačních prací
 - způsob likvidace znečištěných zemín vytěžených při sanaci
 - rozsah a způsob analytické kontroly a návrh průkazu dosažení cílových limitů
 - režim provozní kontroly a jeho vyhodnocování
 - upřesněný návrh monitoringu během sanace a po jejím ukončení

Lhůta: Do 3 měsíců od schválení závěrečné zprávy z doprůzkumu.

3. Provést odstranění nebo zabezpečení stavebních konstrukcí a technických rozvodů a nádrží bývalého DS PHM tak, aby nemohly být zdrojem dotací kontaminace do horninového prostředí a podzemních vod.

Lhůta: Do 6 měsíců od schválení prováděcího projektu sanačních prací.

4. *Provést dekontaminaci horninového prostředí znečištěného činností DS PHM na sanační limit pro ukazatel NEL v sušině 5 000 mg/kg v průmyslové zóně a na sanační limit pro ukazatel NEL v sušině 4 300 mg/kg v zóně obytné.
Lhůta: Do 24 měsíců od schválení prováděcího projektu sanačních prací.*
5. *Provést sanaci podzemní vody v obytné zóně na cílový limit 1,3 mg/l NEL.
Lhůta: Do 48 měsíců od schválení prováděcího projektu sanačních prací.*
6. *V průběhu sanačních prací provádět sanační monitoring koncentrace NEL v podzemní vodě. Současně bude dle prováděcího projektu sledován obsah uhlovodíků v podzemní vodě i v ukazateli uhlovodíky $C_{10} - C_{40}$.*
7. *V průběhu sanačních prací provádět sanační monitoring kvality odtěžovaných zemín pro potřeby likvidace odpadů na ukazatel uhlovodíky $C_{10} - C_{40}$ a pro ověření účinnosti sanace na obsah NEL v sušině.*
8. *Po ukončení sanačních prací provádět v následujících 2 letech postsanační monitoring NEL a uhlovodíků $C_{10} - C_{40}$ v podzemní vodě v četnosti dle prováděcího projektu sanace.*
9. *V průběhu sanace a postsanačního monitoringu po jejím ukončení bude nabyvatel předkládat ČIŽP zprávy o průběhu sanačních prací.*

Předmětná opatření jsou ukládána za účelem odstranění závadného stavu ve smyslu § 42 odst.(2) a § 115 odst. (16) zákona č. 254/2001 Sb. o vodách, konkrétně k odstranění staré ekologické zátěže v areálu nabyvatele a jeho okolí v České Vsi u Jeseníku.

Odůvodnění:

Nutnost zahájení správního řízení o uložení opatření k nápravě vyplynula ze závěrů níže uvedené předložené dokumentace. V roce 2003 byla na lokalitě bývalého distribučního skladu PHM identifikována stará ekologická zátěž indikující především znečištění ropnými látkami, BTEX a v některých případech i zvýšené hodnoty Pb. Analýza rizika nevyhodnotila vyplývající zdravotní rizika pro cílovou skupinu zaměstnanců jako významná (kap. 3.5 Shrnutí celkového rizika), zároveň však konstatovala, že bez realizace „nápravných opatření existuje významný rizikový faktor pro zdraví obyvatel v JV okolí areálu...“ (kap. 5 Závěr a doporučení) a navrhla i cílové limity pro ukazatele NEL i Pb a dále sanační doprůzkum za účelem zpřesnění horizontálního a vertikálního vymezení rozsahu kontaminace. Ovlivnění ekosystémů migrací kontaminace analýza nepředpokládala, ale zároveň s ohledem na určitou míru nejistot doporučila tyto skutečnosti ověřit právě provedením dalšího doprůzkumu.

Na základě výsledků Analýzy rizika bylo v rámci jednání dne 12.1.2006 odsouhlaseno provedení dalšího průzkumu a jeho následné vyhodnocení formou aktualizované analýzy rizika. Cílem tohoto průzkumu bylo především:

- Zjištění aktuálních koncentrací NEL.
- Ověření znečištění kolejíště, stáčiště, produktovodu, odlučovače ropných látek a případné podzemní nádrže v prostoru produktovodu.
- Posouzení atenuace ropných látek.
- Přehodnocení rizik vyplývajících z kontaminace a navržených cílových limitů pro NEL a Pb.

Provedení průzkumu a jeho rozsah stanovila ČIŽP nabyvateli Rozhodnutím o uložení opatření k nápravě čj. 49/OOV/0602099.05/06/VMN ze 31.3.2006. Výsledky průzkumu byly shrnuty a vyhodnoceny v dokumentaci Aktualizace výsledků dosavadních průzkumných prací, AQD-Envitest, s.r.o. Z této zprávy vyplývají o lokalitě bývalého distribučního skladu následující skutečnosti:

Distribuční sklad (DS PHM) se nachází severně od města Jeseník v intravilánu obce Česká Ves. Od jihu až jihovýchodu přiléhá k areálu obytná zóna s rodinnými domy (dále RD), na severu louka, na jihu silnice. Většina objektů RD je vybavena domovními studnami používanými jako zdroj užitkové vody. Sklad DS PHM sloužil od roku 1952 ke skladování a distribuci PHM, které byly uloženy v podzemních i nadzemních nádržích propojených produktovodem se železničním stáčištěm. Poměrně členité podloží prostoru DS PHM je popsáno ve výše uvedené dokumentaci. Je výrazně provrásněno a značně porušeno zlomovými dislokacemi. Nad podložím metamorfovaných hornin byly zastíženy kvartérní sedimenty v mocnosti 5,0 – 10,0 m. Na kvartérní sedimenty je vázán kolektor, dotovaný především srážkami a vyznačující se výrazným rozkolísáním hladiny. V závislosti na kolísání hladiny podzemní vody byly zaznamenány i výrazně se měnící koncentrace znečištění. Lokalita se nachází v povodí řeky Bělá, její tok je cca ve vzdálenosti 250 m JV od areálu. V roce 1993 proběhla dílčí sanace zemin v prostoru kolejového stáčiště metodou biodegradace in situ, podrobnější záznamy se nedochovaly.

Na základě Rozhodnutí ČIŽP ze 31.3.2006 byly provedeny podrobnější průzkumné práce včetně geofyzikálního průzkumu, který nepotvrdil výskyt dalších neznámých objektů, jež by mohly být zdrojem kontaminace. Průzkumem bylo ověřeno pro:

1. oblast železničního stáčiště – znečištění betonových konstrukcí NEL nad 6 300 mg/kg a zemin až 1 600 mg/kg, na podzemí vodě pak ojedinělá fáze ropných látek, ve vrtu V-1 koncentrace NEL 3,2 mg/l. Znečištění BTEX a Pb nebylo v horninovém prostředí prokázáno,
2. trasu produktovodu – znečištění nesaturevané zóny NEL do 2 800 mg/kg, podzemních vod do 18,2 mg/l NEL, znečištění podzemních vod Pb nebylo prokázáno,
3. oblast nádrží PHM - stavební konstrukce jsou znečištěny ropnými látkami v rozsahu koncentrací 6 390 – 10 900 mg/kg suš., v zeminách se pohybují maximální koncentrace kolem 3 000 mg/kg suš. Znečištění podzemních vod bylo zjištěno v některých vrtech do úrovně 24,1 mg/l NEL, přičemž proniklo do prostoru obytné zóny, kde dosahuje nejvyšších koncentrací. Významná část znečištění je vázána na poměrně širokou oblast kolísání hladiny podzemní vody,
4. oblast provozních budov DS PHM – některé konstrukce vykazují kontaminaci ropnými látkami až do výše stovek g NEL/kg suš., jedná se však o povrchové kontaminace především betonových konstrukcí bez průniku znečištění do hlubších vrstev a většina objektů je zastřešených. Znečištění tedy nekomunikuje s podzemními vodami a ty nevykazují výrazné znečištění.

Významné znečištění olovem nebylo prokázáno na žádné části sledované lokality.

Posouzením šíření znečištění matematickým modelováním, monitoringem a výpočtem byla jako nejzávažnější důsledek existence znečištění vyhodnocena zdravotní rizika pro obyvatelstvo RD především vlivem šíření znečištění v podzemní vodě k domovním studnám přilehlé zástavby. Riziko znehodnocení podzemní vody v širší oblasti zástavby RD je tedy prioritním kritériem pro navrhovaná opatření, rizika vyplývající ze šíření znečištění k recipientům povrchové vody byla posouzena na základě vyhodnocení atenuace jako minimální.

V rámci oponentního řízení k předložené zprávě Aktualizace výsledků průzkumných prací dne 22.4.2008 bylo všemi zúčastněnými dohodnuto provést sanaci zjištěného znečištění v rozsahu navrhované varianty „C“, rovněž doporučované v rámci předložené Závěrečné zprávy.

Na základě výše uvedených skutečností zahájila ČIŽP OI OOV Ostrava s nabyvatelem dopisem ze dne 26.6.2008, zn. ČIŽP/49/OOV/SR01/0602099.002/08/VDG správní řízení o uložení opatření k nápravě. V zahájeném správním řízení ČIŽP navrhla nápravná opatření a lhůty k jejich splnění.

Oznámení byla doručena účastníkům ve dnech 1.-3.7.2008 a tím bylo správní řízení zahájeno. Možnosti vyjádření se ke správnímu řízení do 14 dní využili dva účastníci řízení. Lenka a Martin Volčíkovi a Benzina, s.r.o. prostřednictvím svého zástupce MERCED, a.s.

Účastníci řízení Lenka a Martin Volčíkovi sdělili, že berou zahájení řízení na vědomí a dále, že požadují být informováni o dalším postupu, mít možnost nahlédnout do projektové dokumentace sanace a projednat sanační práce na svém pozemku před jejich zahájením.

V této věci ČIŽP konstatovala, že práva účastníků řízení na informace a vyjadřování se k řízení jsou stanovena v §36 správního řádu na celou dobu správního řízení až do vydání rozhodnutí. V případě dotčení práv účastníků řízení při vlastní realizaci sanace (projektová dokumentace, sanační práce – stavební činnost) musí být tato práva zohledněna místně příslušným stavebním úřadem.

Účastník řízení a nabyvatel Benzina, s.r.o. se vyjádřil prostřednictvím svého zástupce společnosti MERCED, a.s. následovně:

1) *Společnost MERCED, a.s. nemá zásadní připomínky k předloženému materiálu, pouze doporučujeme upravit navrhované termíny splnění nápravných opatření na kontaminovaných zemínách a podzemních vodách vzhledem k připravované veřejné zakázce na dodavatele sanačních prací pro veškeré „Ekologické smlouvy“ připravované vládou České republiky. Vyhlášení zakázky je předběžně plánováno na začátek 4. čtvrtletí letošního roku. Až do ukončení výše zmiňovaného výběrového řízení ne zahájí MF, které výběrová řízení na dodavatele vyhlašuje, žádné práce, a to ani na této lokalitě. Navrhované termíny jsou z tohoto důvodu nesplnitelné a doporučujeme jejich posunutí o dva roky.*

2) *Společnost BENZINA, s.r.o. dále k výše uvedenému uvádí požadavek na zachování stávající stavby objektu skladu. Netrvá však na obnově úložiště nádrží, produktovodního vedení mezi skladem a vlečkou, vlastního vlečkového tělesa a ocelového přestřešení stáčíště na vlečce. Pokud bude pro zajištění likvidace znečištění potřebné tyto objekty odstranit, je jejich demolice bez potřeby opětovné výstavby možná.*

ČIŽP posoudila výše uvedené připomínky účastníka řízení následovně:

Ad 1) ČIŽP považuje uvedené připomínky za opodstatněné. Vzhledem k obtížné předvídatelnosti termínů zahájení sanačních prací je však toho názoru, že v daném případě bude praktičtější zcela upustit od přesných lhůt realizace nápravných opatření, stanovených ke konkrétnímu datu a uloží k realizaci nápravných opatření tzv. lhůty „plovoucí“, tj. odvíjející se od úspěšně ukončeného výběrového řízení a podepsání smlouvy s dodavatelem sanačních prací.

Konkrétní nápravná opatření a jejich realizační lhůty tedy byly dále stanoveny tak, jak jsou uvedeny ve výroku tohoto rozhodnutí a veškeré skutečnosti, vyplývající z vyjádření výše uvedených účastníků řízení byly doplněny dopisem zn. ČIŽP/49/OOV/SR01/0602099.006/08/VDG ze dne 23.7.2008 „Oznámení o doplnění a změnách ve správním řízení sp. zn. 0602099, vedeném ve věci uložení nápravných opatření a spojeném s usnesením o lhůtě pro vyjádření se ke správnímu řízení“, ve kterém byla rovněž upravena navrhovaná opatření k nápravě v souladu s výrokem tohoto rozhodnutí.

ČIŽP dále konstatovala, že pro stavební konstrukce byl v AAR navržen sanační limit NEL 10 000 mg/kg suš. Protože však ČIŽP považuje objektivní stanovení takového limitu u velmi nesourodého materiálu konstrukcí (kov, beton, zdivo, omítky) za problematické, akceptuje ho coby referenční hodnotu doporučenou AAR, ale nebude stanoven v rámci ukládaných nápravných opatření.

V nápravném opatření č. 6 ČIŽP stanovila povinnost sledovat současně v podzemní vodě i obsah v ukazateli uhlovodíky $C_{10} - C_{40}$ a to z toho důvodu, že na základě dostatečného množství dat bude v případě nutnosti možné nahradit cílový parametr NEL ukazatelem uhlovodíky $C_{10} - C_{40}$.

Ad 2) cílem správního řízení o uložení nápravných opatření je dosáhnout přijatelně nezávadného stavu na podzemních a povrchových vodách a eliminovat další související rizika pro ekosystémy, obyvatele či pracovníky. Proto ČIŽP stanoví v nápravných opatřeních cílové limity nebo cílový stav (zabezpečit konstrukce tak, aby nebyly zdrojem dotací znečištění). Způsob dosažení uložení cílového stavu je však předmětem výběrového řízení. Z něj vyplýne postup jednotlivých sanačních prací, tedy budou li některé konstrukce odstraněny nebo jiné ponechány za jejich současného očištění apod. Případné odstranění staveb (konstrukcí) je dále předmětem stavebního řízení. ČIŽP tedy nerozhoduje explicitně, které části konstrukcí budou odstraněny nebo naopak ponechány. Předmětem sanace v žádném případě není výstavba nových konstrukcí.

S novými skutečnostmi byli seznámeni všichni účastníci řízení prostřednictvím citovaného Oznámení o doplnění a změnách ve správním řízení ze dne 23.7.2008.

Podle ust. § 36 odst. 1 a 3 a současně ust. § 39 odst. 1 správního řádu byla účastníkům řízení stanovena další 7-ti denní lhůta k tomu, aby činili návrhy a vyjádřili se k podkladům rozhodnutí, jež byly uvedeny v následném doplnění o změnách ve správním řízení ze dne 23.7.2008. Tato lhůta byla stanovena samostatným usnesením ze dne 23.7.2008, jež bylo doručeno současně s výše uvedeným oznámením o zahájení správního řízení z moci úřední.

K doplnění o změnách ve správním řízení se již nikdo z účastníků řízení nevyjádřil, rovněž ČIŽP neobdržela žádná stanoviska nebo připomínky obeslaných orgánů a proto rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Ke dnešnímu dni byly shromážděny tyto podklady, které tvoří v dané věci spis, do nějž měli podle § 38 správního řádu účastníci řízení a jejich zástupci právo nahlížet (v průběhu správního řízení této možnosti žádný z účastníků nevyužil):

- Protokol z kontroly lokality z 12.1.2006 čj. 49/OOV/0602099.01/06/VMN,
- Rozhodnutí ČIŽP o uložení opatření k nápravě čj. 49/OOV/0602099.05/06/VMN ze 31.3.2006,
- Úřední záznam ČIŽP z jednání a místního šetření dne 10.1.2007 čj. 49/OOV/0602099.07/07/VDG,
- Stanovisko Merced, a.s. k prováděcímu projektu AAR z 5.1.2007 čj. 006/Bat/2007,
- Stanovisko supervize k Realizačnímu projektu AAR z 4.1.2007 čj. ČV/PHM/S1,
- Připomínky MŽP k Realizačnímu projektu AAR z 15.1.2007 čj. 92343/ENV/06,
- Stanovisko ČIŽP k Realizačnímu projektu AAR z 20.2.2007 čj. 49/OOV/0602099.13/07/VDG,

- Stanovisko MERCED a.s. k opravené verzi prováděcího projektu AAR z 13.3.2007 čj. 182/Bat/2007,
- Stanovisko MŽP k opravnému materiálu AAR z 19.3.2007 čj. 18885/ENV/07,
- Sdělení MF ČR o schválení AAR z 22.3.2007 čj. 45/27727/2007/JP,
- Stanovisko supervize k AAR z 16.5.2007 čj. ČV/PHM/S3,
- Stanovisko supervize k výsledkům dosavadních průzkumných prací z 19.8.2007 čj. ČV/PHM/S4,
- Předběžné stanovisko ČIŽP k AAR z 21.8.2007 čj. ČIŽP/49/OOV/0602099.021/07/VDG,
- Připomínky MŽP k AAR z 27.8.2007 čj. 56929/ENV/07 2364//730/07/JG,
- Úřední záznam a zkušební protokol z odběru z 18.9.2007 čj. ČIŽP/49/OOV/0602099.022/07/VDG,
- Stanovisko supervize k AAR z 19.11.2007 čj. ČV/PHM/S5,
- Připomínky MŽP k závěrečné zprávě z 20.12.2007 čj. 80697/ENV/07 3421/730/07/IV,
- Stanovisko ČIŽP k AAR z 4.1.2008 čj. ČIŽP/49/OOV/0602099.028/08/VDG,
- Stanovisko nabyvatele k aktualizaci ze 7.1.2008 čj. 008/Bat/2008,
- Stanovisko nabyvatele k opravené verzi z 18.4.2008 čj. 257/Bat/2008,
- Stanovisko MŽP z 21.4.2008 čj. 17195/ENV/08 748/730/08/IV,
- Stanovisko ČIŽP k Závěrečné zprávě z 30.4.2008 čj. ČIŽP/49/OOV/0602099.032/08/VDG,
- Zápis z oponentního řízení ze dne 22.4.2008, příloha dopisu čj. 304/Bat/2008,
- Souhlasné stanovisko MŽP z 15.5.2008 čj. 17195/ENV/08 748/730/08/IV,
- Analýza rizika, Vodní zdroje Holešov a.s., červenec 2003,
- Realizační projekt AAR, AQD-Envitest, s.r.o., březen 2007,
- Aktualizace výsledků dosavadních průzkumných prací, AQD-Envitest, s.r.o., únor 2008,
- Zpráva o výsledcích supervizní činnosti, duben 2008,
- Oznámení o zahájení správního řízení o uložení nápravných opatření ze dne 26.6.2008 čj. ČIŽP/49/OOV/SR01/0602099.002/08/VDG,
- Vyjádření účastníků řízení Lenky a Martina Volčíka,
- Zplnomocnění Mgr. Pavla Štrbíka k právnímu zastoupení BENZINA státní podnik „v likvidaci“,
- Vyjádření nabyvatele Benzina, s.r.o. prostřednictvím svého zástupce společnosti MERCED, a.s. z 8.7.2008.
- Oznámení o doplnění a změnách ve správním řízení ze dne 23.7.2008

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí se může účastník dle ust. § 81 a následujících správního řádu odvolat do 15ti dnů ode dne následujícího po dni doručení k Ministerstvu životního prostředí ČR a to podáním učiněným u České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Ostrava, oddělení ochrany vod, Valchařská 15, Ostrava.

Odvolání musí splňovat náležitosti dle § 82 správního řádu, zejména odst.1 a odst.2, kde se praví:

(1) Odvoláním lze napadnout výrokovou část rozhodnutí, jednotlivý výrok nebo jeho vedlejší ustanovení. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné.

(2) Odvolání musí mít náležitosti uvedené v § 37, odst. 2 a musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Není-li v odvolání uvedeno, v jakém rozsahu odvolatel rozhodnutí napadá, platí, že se domáhá zrušení celého rozhodnutí. Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka.

Ing. Daniel Grůza

vedoucí oddělení ochrany vod ČIŽP OI Ostrava

Rozdělovník:

1. Účastník řízení:

- nabyvatel (do vlastních rukou)
- Mgr. Pavel Štrbík, Ladova 2043/5, Praha 2 PSČ 128 00 (zplnomocněný zástupce Benzina, státní podnik „v likvidaci“)
- Pozemkový fond ČR, Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3 - Žižkov
- Obec Česká Ves, Jánského 341, 790 81 Česká Ves
- Martin a Lenka Volčikoví, Polská 366, 790 81 Česká Ves
- Ladislav a Marie Řezníkoví, Polská 404, 790 81 Česká Ves
- Herbert Ditrich, Jánského 444, 790 81 Česká Ves
- Jiří a Renata Pazderovi, Polská 367, 790 81 Česká Ves

2. Dále oznámení obdrží :

- MěÚ Jeseník, Odbor životního prostředí, Masarykovo nám. 1/167, 790 01 Jeseník
- MF České republiky, odbor 45, Letenská 15, 118 10 Praha 1
- Ministerstvo životního prostředí, odbor ekologických škod, Vršovická 65, 100 10 Praha 10
- Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, Jeremenkova 40a, 77911 Olomouc
- ✓ MERCED a.s., Charkovská 135/24, 101 00 Praha 10
- ČIŽP OI OOV Ostrava – centrální evidence
- ČIŽP OI OOV Ostrava – spis
- Ř ČIŽP